

O B R A Z L O Ž E N J E

I P R A V N I T E M E L J

Pravni temelj za donošenje Proračuna/Budžeta Općine Vareš sadržan je u članku 7. stavk 1. Zakona o proračunima/budžetima u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine", broj:102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16, 5/18, 11/19, 99/19, 25a/22 i 7/25), članku 13. i 18. Zakona o principima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine", broj: 49/06 i 51/09) i članka 22. točka 3. Statuta Općine Vareš - prečišćeni tekst, broj: 01-162/12 od 11.09.2012. godine.

II R A Z L O Ž I Z A D O N O Š E N J E

Zakonom o Proračunu/Budžetu Federacije Bosne i Hercegovine utvrđeno je da Općinsko vijeće donosi Proračun/Budžet prije početka proračunske/budžetske godine, a proračunska/budžetska godina je utvrđena kao razdoblje koje se poklapa sa kalendarskom godinom.

III U V O D N E N A P O M E N E

Proračun/Budžet je procjena godišnjih prihoda i primitaka, te utvrđeni iznos izdataka i drugih plaćanja. U skladu sa Zakonom o proračunima/budžetima u Federaciji Bosne i Hercegovine, pripremljen je Nacrt Proračuna/Budžeta Općine Vareš za 2026. godinu, koji je usklađen sa "Dokumentom okvirnog Proračuna/Budžeta 2026. - 2028. godine Federacije BiH" Federalnog Ministarstva financija, "DOB 2026. - 2028. godine" Ministarstva financija ZE-DO Kantona, te "DOB 2026. - 2028. godine" Općine Vareš.

Navedene smjernice obuhvataju:

1. srednjoročne makro – ekonomske pretpostavke i prognoze,
2. srednjoročne fiskalne strategije,
3. strukturu potrošnje u javnom sektoru,
4. proračunski/budžetski prioriteti za period 2026. - 2028. godina.

Projekcije su zasnovane na zadnjim zvaničnim makroekonomskim prognozama, preuzetim od Direkcije za ekonomsko planiranje (DEP), u rujnu 2025. godine, te prate pretpostavljena kretanja ključnih parametara sa kojima su u korelaciji.

Prognoze DEP-a vezane za ključne agregate tržišta rada, uzele su u obzir očekivani rast plaća i u privatnom i u javnom sektoru, vezan za primjenu Odluke o minimalnoj plaći u Federaciji BiH za 2025. godinu i redovna usklađivanja plaća vezana uz inflatorna kretanja, primjenu kolektivnih ugovara, zadržavanje deficitarne radne snage i slično. Procjenjena nominalna stopa rasta neto plaće za 2025. godinu iznosi 13,5% i veća je u odnosu na prognoze iz ožujka 2025. godine.

Zadnji podaci iz rujna pokazuju razinu ostvarenog ekonomskog rasta Bosne i Hercegovine od 2,6%, u odnosu na podatke iz projekcionog ciklusa Proljeće 2025. godine (preliminirani podaci od strane DEP-a o ekonomskom rastu BiH u 2024. godini). Glavni pokretači bili su domaća tražnja kroz povećanje finalne potrošnje i investicija, dok je izvozna tražnja usljed pada izvoza i povećanja trgovinskog deficita imala negativan utjecaj na rast BDP-a. Povećanje broja zaposlenih, povećanje plaća i penzija, te povećanje doznaka iz inozemstva, uz usporavanje inflacije, dali su doprinos povećanju rasta privatne potrošnje.

Pored privatnih investicija, koje čine veći dio ukupnih investicija u Bosni i Hercegovini, ostvaren je i značajni dio javnih investicija.

Ekonomska kretanja u vanjskom okruženju čine važnu odrednicu ekonomskih kretanja u Bosni i Hercegovini, koja će se manifestovati kroz trgovinske i finansijske tokove. Usljed slabljenja ekonomskog rasta glavnih trgovinskih partnera, tokom protekle dvije godine, došlo je do usporenja vanjskotrgovinske razmjene u Bosni i Hercegovini. Tijekom 2025. godine došlo je do oporavka te u programskom periodu 2026. – 2028. godine treba oprezno sačinjavati prognoze.

Očekivana prosječna godišnja stopa ekonomskog rasta u Bosni i Hercegovini u periodu 2026.-2028. godina nešto je niža u odnosu na prognoze iz ožujka 2025. godine i iznosi 2,9%, a glavni nositelji rasta su finalna potrošnja i investicije, uz nastavak poboljšanja vanjskotrgovinske razmjene.

Srednjoročne projekcije javnih prihoda u Federaciji BiH prate makroekonomska očekivanja u kretanju onih agregata sa kojima su u značajnoj korelaciji. Obzirom na visoku razinu nepredvidivosti krajnjeg ishoda ekonomskih tokova, moguće su i značajnije promjene u realizaciji javnih prihoda. Izraženiji rizik za ostvarenje prognoza srednjoročnog rasta predstavlja neizvjesnost u vanjskom okruženju, a od domaćih rizika značajan potencijalni negativan utjecaj mogao bi imati spor tempo provođenja ekonomskih reformi. Na drugačiji ishod, pored navedenog, u naplati javnih prihoda mogu u značajnoj mjeri utjecati i izmjene poreznih politika, značajna odstupanja u kretanju koeficijenata raspodjele prihoda od indirektnih poreza između entiteta u odnosu na trenutno procijenjeni, promjene u razini planirane otplate vanjskog duga, promjene u izdvajanju prihoda indirektnih poreza za Institucije BiH, rad poreznih administracija, te razvoj drugih događaja poput novih elementarnih nepogoda i slično.

IV PLAN PRIHODA I PRIMITAKA

R.Br.	Glavna kategorija	VRSTA PRIHODA	Plan proračuna/budžeta za 2026.	Postotak učešća %
-1-	-2-	-3-	-4-	-5-
I	710000	PRIHODI OD POREZA	3.072.600,00	42,77%
II	720000	NEPOREZNI PRIHODI	2.703.450,00	37,63%
III	730000	TEKUĆI TRANSFERI (TRANSFERI I DONACIJE)	951.300,00	13,24%
IV	740000	KAPITALNI TRANSFERI	377.000,00	5,25%
V	810000	KAPITALNI PRIMICI	80.000,00	1,11%
SVE UKUPNO I+II+III+IV+V			7.184.350,00	100,00%

Tabela 1: Projekcija prihoda i primitaka za 2026. godinu

IV.1.1. Prihodi od poreza

U okviru poreznih prihoda razlikuju se sljedeće grupe prihoda:

- Porez na dobit pojedinaca i poduzeća (zaostale uplate poreza),
- Porezi na plaću i radnu snagu (zaostale uplate poreza),
- Porez na imovinu,
- Domaći porezi na dobra i usluge (zaostale obaveze),

- Porez na dohodak,
- Prihodi od indirektnih/neizravnih poreza,
- Ostali porezi (zaostale obaveze).

Ukupno planirani prihodi od poreza za 2026. godinu iznose 3.072.600,00 KM i u odnosu na plan 2025. godine veći su za 381.810,00 KM ili 14,20%.

Prihod od poreza koji se plaća na imovinu, naslijeđe i poklone u 100% iznosu pripada Proračunu/Budžetu Općine, a sistem prikupljanja je reguliran i utvrđen Zakonom o porezu na imovinu, naslijeđe i poklon ("Službene novine ZDK" broj: 9/09 i 13/11). Porez na promet nekretnina, također, je u cjelokupnom iznosu općinski prihod, a reguliran je Zakonom o porezu na promet nekretnina ("Službene novine ZDK" broj: 6/09, 6/13 i 6/18). Zakonom o pripadnosti javnih prihoda FBiH ("Službene novine FBiH" broj: 22/06, 43/08, 22/09, 35/14, 94/15, 63/20 i 17/22) i Zakonom o pripadnosti javnih prihoda na području ZDK ("Službene novine ZDK" broj: 1/06, 2/06, 5/06, 7/09 i 12/13), propisano je da 34,46 % naplaćenog prihoda od poreza na dohodak pripada općinama Zeničko-dobojskog kantona, dok preostalih 65,54% pripada Kantonu. Porez na dohodak reguliran je Zakonom o porezu na dohodak ("Službene novine FBiH" broj: 10/08, 09/10, 10/11, 44/11, 7/13 i 65/13). Pomenuta kategorija javnog prihoda zamijenila je ranije poreze: porez na plaću, porez na dobit od privredne i profesionalne djelatnosti, porez na dobit od poljoprivredne djelatnosti, porez po osnovu autorskih prava, patenata i tehničkih unapređenja, porez na ukupan prihod fizičkih lica i porez na prihod od imovinskih prava.

Prihodi od indirektnih poreza uključuju porez na dodatu vrijednost (PDV), carinske dadžbine, akcizne dadžbine i naknadu za puteve. Prikupljeni prihodi iz ovih poreza uplaćuju se na Jedinstveni račun koji vodi Uprava za indirektno oporezivanje, a u skladu sa odredbama Zakona o pripadnosti javnih prihoda u FBiH raspodjela između korisnika vrši se na osnovu koeficijenata utvrđenih u Zakonu, prema kojem se od ukupno naplaćenih prihoda sa Jedinstvenog računa Trezora u Proračun/Budžet Federacije BiH usmjerava 36,20 %, Kantonima 51,23%, Jedinicama lokalne samouprave 8,42%, financiranje funkcija grada Sarajeva 0,25% i direkcijama za ceste 3,90 %. Dalja raspodjela se vrši u skladu sa Zakonom o uplatama na jedinstveni račun i raspodjeli prihoda ("Službeni glasnik BiH" broj: 55/04, 34/07, 49/09 i 91/17), Odlukama Upravnog odbora Uprave za indirektno oporezivanje o koeficijentima za raspodjelu prihoda, odnosno u skladu sa Uputstvom o određivanju učešća kantona, jedinica lokalne samouprave i nadležnih kantonalnih organa za ceste u prihodima od indirektnih poreza i načinu raspoređivanja tih prihoda.

IV.1.2. Neporezni prihodi

U okviru neporeznih prihoda razlikuju se sljedeće grupe prihoda:

- Prihodi od poduzetničkih aktivnosti i imovine i prihodi od pozitivnih tečajnih razlika,
- Naknade i takse/pristojbe i prihodi od pružanja javnih usluga,
- Novčane kazne.

Ukupno planirani neporezni prihodi za 2026. godinu iznose 2.703.450,00 KM i u odnosu na plan za 2025. godinu manji su za 394.460,00 KM ili 12,70%.

Kada su u pitanju ostale naknade koje su definirane Odlukama Općinskog vijeća, a to se, prije svega, odnosi na komunalnu naknadu i naknadu za korištenje građevinskog zemljišta (iz ranijeg perioda), plan je da se u narednom periodu poduzimaju sve zakonske mjere, a koje bi doprinijele povećanju naplate potraživanja po osnovu navedenih naknada.

IV.1.3. Tekući transferi

Ukupno planirani tekući transferi, ekonomski kod 730000, za 2026. godinu iznose 951.300,00 KM i u odnosu na plan za 2025. godinu veći su za 351.300,00 KM ili 58,60%.

Primljeni tekući transferi od inozemnih vlada i međunarodnih organizacija, ekonomski kod 731100, nisu planirani za 2026. godinu.

Ukupno planirani primljeni tekući transferi od ostalih razina vlasti, ekonomski kod 732000, iznose 946.300,00 KM i dijele se na:

- Primljeni tekući transferi od države, ekonomski kod 732111, planirani su u iznosu od 26.300,00 KM,
- Primljeni tekući transferi od Federacije, ekonomski kod 732112, planirani su u iznosu od 20.000,00 KM,
- Primljeni tekući transferi od kantona, ekonomski kod 732114, planirani su u iznosu od 900.000,00 KM.

Kada su u pitanju transferi od kantona planirano je da će i u 2026. godini biti odobrena sredstva za stipendiranje određenog broja studenata od strane Ministarstva za boračka pitanja i Ministarstva za obrazovanje, nauku, kulturu i sport Zeničko-dobojskog kantona. Isto tako, planirano je da će Ministarstvo za boračka pitanja izdvojiti značajna sredstva iz Proračuna/Budžeta ZDK za isplatu određenih naknada prema boračkoj populaciji, a u skladu sa Zakonom koji regulira ovu oblast. Osim navednog planirano je i da će biti odobrena sredstva aplicirana od strane Općine.

Donacije, ekonomski kod 733000, planirane u iznosu od 5.000,00 KM za 2026. godinu.

IV.1.4. Kapitalni transferi

Ukupno planirani kapitalni transferi, ekonomski kod 740000, za 2026. godinu iznose 377.000,00 KM i u odnosu na plan za 2025. godinu su manji za 523.000,00 KM ili 65,70%, a odnose se na primljene kapitalne transfere od kantona.

IV.1.5. Kapitalni primici

Ukupno planirani kapitalni primici, ekonomski kod 810000, za 2026. godinu iznose 80.000,00 KM i u odnosu na plan za 2025. godinu manji su za 140.000,00 KM ili 63,60%.

Ukupno primljeni kapitalni primici odnose na:

- Primici od prodaje zemljišta, ekonomski kod 811111, planirani u iznosu od 30.000,00 KM,
- Primici od prodaje zgrada i stambenih objekata, ekonomski kod 811112, planirani u iznosu od 50.000,00 KM.

IV.2. PLAN RASHODA I IZDATAKA

R.Br.	Glavna kategorija	VRTSA RASHODA	Plan budžeta/proračuna za 2026.	Postatak učešća %
-1-	-2-	-3-	-4-	-5-
I	611000	PLAĆE I NAKNADE TROŠKOVA ZAPOSLENIH	2.495.650,00	34,74%
II	612000	DOPRINOSI POSLODAVCA I OSTALI DOPRINOSI	117.050,00	1,63%
III	613000	IZDACI ZA MATERIJAL, SITNI INVENTAR I USLUGE	1.048.200,00	14,59%
IV	614000	TEKUĆI GRANTOVI I DRUGI TEKUĆI RASHODI	1.721.100,00	23,95%
V	615000	KAPITALNI GRANTOVI	10.000,00	0,14%
VI	616000	IZDACI ZA KAMATE I OSTALE NAKNADE	6.200,00	0,09%
VII	820000	KAPITALNI IZDACI	1.781.150,00	24,79%
VIII	530000	IZVORI SREDSTAVA REZERVI	5.000,00	0,07%
SVE UKUPNO I+II+III+IV+V+VI+VII+VIII			7.184.350,00	100,00%

Tabela 2: Projekcija rashoda i izdataka za 2026. godinu

IV.2.1. Plaće i naknade troškova zaposlenih

Plaće i naknade troškova zaposlenih, ekonomski kod 611000, planirane su u ukupnom iznosu od 2.495.650,00 KM, što je za 12,90% više u odnosu na plan za 2025. godinu.

Bruto plaće, ekonomski kod 611100, planirane su u iznosu od 2.082.650,00 KM, što je povećanje od 14,90% u odnosu na plan za 2025. godinu. Bruto plaće su planirane na osnovu izvršenja za period (I-IX) 2025. godine, ukupnog broja zaposlenih, a sve u skladu sa Zakonom o plaćama i naknadama u organima vlasti Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine F BiH", broj: 45/10, 111/12 i 20/17), Pravilnikom o plaćama, dodacima na plaću i naknadama zaposlenika u organima uprave Općine Vareš (broj:02-227/25 od 20.02.2025.godine), Odlukom o utvrđivanju platnih razreda i koeficijenata za obračun plaća državnih službenika i namještenika u Jedinostvenom općinskom organu uprave Općine Vareš i stručnoj službi Općinskog vijeća i Općinskog načelnika (broj: 01-25/13 od 29.01.2013. godine). Trenutno je uposleno u Jedinostvenom općinskom organu uprave Općine Vareš i stručnoj službi Općinskog vijeća i Općinskog načelnika 67 uposlenika i 2 uposlenika, čije plaće sufinancira Federalni zavod za zapošljavanje.

Bazni mjesec za obračun plaća kod planiranja bruto plaće za 2026. godinu je mjesec rujan/septembar 2025. godine.

Ukupan iznos od 2.082.650,00 KM planiran za bruto plaće, ekonomski kod 611100, dijeli se na: plaće po umanju doprinosa iz redovnog rada u iznosu od 1.437.100,00 KM, doprinosi za PIO/MIO u iznosu od 354.000,00 KM, doprinosi za zdravstveno osiguranje u iznosu od 260.300,00 KM i doprinosi za zapošljavanje 31.250,00 KM.

Naknade troškova zaposlenih, ekonomski kod 611200, planirane su u iznosu od 413.000,00 KM što je više za 4,00% u odnosu na plan za 2025. godinu. Naknade troškova zaposlenih su planirane na osnovu izvršenja za period (I-IX) 2025. godine, ukupnog broja zaposlenih, a poštujući Zakon o plaćama i naknadama u organima vlasti Federacije Bosne i Hercegovine, Uredbu o naknadama koje nemaju karakter plaće i Pravilnikom o plaćama, dodacima na plaću i naknadama zaposlenika u organima uprave Općine Vareš (broj:02-227/25 od 20.02.2025.godine).

Naknada za prevoz zaposlenih planirana je sukladno članku 35. Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti Federacije Bosne i Hercegovine ("Sl.novine F BiH", broj:

45/10, 111/12 i 20/17) i članku 30. Pravilnikom o plaćama, dodacima na plaću i naknadama zaposlenika u organima uprave Općine Vareš (broj:02-227/25 od 20.02.2025.godine) .

Naknada za topli obrok tokom rada planirana je sukladno članku 30. Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti Federacije Bosne i Hercegovine ("Sl.novine F BiH", broj: 45/10, 111/12 i 20/17) i članku 25. Pravilnikom o plaćama, dodacima na plaću i naknadama zaposlenika u organima uprave Općine Vareš (broj:02-227/25 od 20.02.2025.godine) .

Regres za godišnji odmor planiran je sukladno članku 31. Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti Federacije Bosne i Hercegovine ("Sl.novine F BiH", broj: 45/10, 111/12 i 20/17) i članku 26. Pravilnikom o plaćama, dodacima na plaću i naknadama zaposlenika u organima uprave Općine Vareš (broj:02-227/25 od 20.02.2025.godine).

Otpremnine zbog odlaska u penziju/mirovinu planirane su sukladno člankom 39. Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti Federacije Bosne i Hercegovine ("Sl.novine F BiH", broj: 45/10, 111/12 i 20/17) i članku 36. Pravilnikom o plaćama, dodacima na plaću i naknadama zaposlenika u organima uprave Općine Vareš (broj:02-227/25 od 20.02.2025.godine) i planirane su u skladu sa dinamikom odlaska uposlenika u mirovinu/penziju.

Pomoć u slučaju smrti planirana je sukladno članku 38. Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti Federacije Bosne i Hercegovine ("Sl.novine F BiH", broj: 45/10, 111/12 i 20/17) i članku 33. Pravilnikom o plaćama, dodacima na plaću i naknadama zaposlenika u organima uprave Općine Vareš (broj:02-227/25 od 20.02.2025.godine), a odnosi se na naknade za slučaj povrede na radu, teške bolesti i invalidnost, slučaj smrti državnog službenika ili namještenika ili užeg člana njegove obitelji.

Pomoć u slučaju ostalih bolesti planirana je sukladno članku 37. Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti Federacije Bosne i Hercegovine ("Sl.novine F BiH", broj: 45/10, 111/12 i 20/17) i članku 32. Pravilnikom o plaćama, dodacima na plaću i naknadama zaposlenika u organima uprave Općine Vareš (broj:02-227/25 od 20.02.2025.godine).

Ukupan iznos od 413.000,00 KM planiran za naknade troškova zaposlenih, ekonomski kod 611200, dijeli se na: naknade za prijevoz s posla i na posao u iznosu od 85.000,00 KM, naknade za topli obrok tokom rada u iznosu od 203.000,00 KM, regres za godišnji odmor u iznosu od 60.000,00 KM, otpremnine zbog odlaska u mirovinu i ostale naknade u iznosu od 17.000,00 KM, jubilarne nagrade za stabilnost u radu, darovi djeci i sl. u iznosu od 3.000,00 KM, pomoć u slučaju smrti ili teže invalidnosti u iznosu od 13.000,00 KM i pomoć u slučaju ostalih bolesti u iznosu od 5.000,00 KM.

IV.2.2. Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi

Doprinosi poslodavca, ekonomski kod 612100, planirani su u iznosu od 117.050,00 KM, što je za 40,90% manje u odnosu na plan za 2025. godinu. Doprinosi poslodavca su planirani na osnovu obračuna za mjesec rujan 2025. godine, ukupnog broja zaposlenih, a sve u skladu sa Zakonom o plaćama i naknadama u organima vlasti Federacije Bosne i Hercegovine dijeli se na:

- doprinosi za PIO/MIO u iznosu od 54.700,00 KM,
- doprinosi za zdravstveno osiguranje u iznosu od 43.800,00 KM,
- doprinosi za zapošljavanje u iznosu od 10.400,00 KM,
- doprinos za beneficirani radni staž u iznosu od 8.150,00 KM.

IV.2.3. Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge

Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge, ekonomski kod 613000, planirani su u iznosu od 1.048.200,00 KM, što je manje za 24,80% u odnosu na plan za 2025. godinu. Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge, ekonomski kod 613000, dijeli se na:

1. Putni troškovi, ekonomski kod 613100, planirani su u iznosu od 8.100,00 KM, što je za 31,40 % manje u odnosu na plan za 2025. godinu, a obračun istih se vrši na osnovu Uredbe o naknadama troškova za službeno putovanje („Službene novine FBiH“, broj 63/10, 9/11 i 80/11) i Pravilnika o naknadama troškova za službena putovanja (broj:02-2003/23 od 18.12.2023. godine). Ukupan iznos od 8.100,00 KM odnosi se na:
 - troškovi prevoza u zemlji javnim sredstvima u iznosu od 100,00 KM,
 - troškovi prevoza u zemlji službenim sredstvima u iznosu od 500,00 KM, odnosi se na plaćanje putarine za korištenje autoceste;
 - putovanje ličnim vozilima u zemlji u iznosu od 2.000,00 KM, kada uposlenici koriste vlastite automobile u službene svrhe, što se pravda kroz putne naloge,
 - troškovi smještaja za službena putovanja u zemlji u iznosu od 500,00 KM,
 - troškovi dnevnica u zemlji u iznosu od 1.500,00 KM,
 - troškovi prevoza u inozemstvu službenim vozilima u iznosu od 500,00 KM,
 - putovanja, lična vozila u inozemstvu u iznosu od 500,00 KM,
 - troškovi smještaja za službena putovanja u inozemstvo u iznosu od 500,00 KM,
 - troškovi dnevnica u inozemstvu u iznosu od 2.000,00 KM.
2. Izdaci za energiju, ekonomski kod 613200, planirani su u iznosu od 134.000,00 KM, što je povećanje za 21,80% u odnosu na plan za 2025. godinu, a odnose se na:
 - izdaci za električnu energiju 110.000,00 KM na osnovu računa za električnu energiju za zgradu i javnu rasvjetu,
 - izdaci za drvo 24.000,00 KM planirani za centralno zagrijavanje zgrade Općine.
3. Izdaci za komunikaciju i komunalne usluge, ekonomski kod 613300, planirani su u iznosu od 132.800,00 KM, što je smanjenje za 11,70% u odnosu na plan za 2025. godinu, a odnose se na:
 - izdaci za telefon u iznosu od 9.200,00 KM,
 - izdaci za internet u iznosu od 1.900,00 KM,
 - izdaci za mobilni telefon u iznosu od 2.700,00 KM,
 - izdaci za poštanske usluge u iznosu od 10.000,00 KM,
 - izdaci za vodu i kanalizaciju u iznosu od 29.000,00 KM,
 - izdaci za usluge održavanja čistoće (gradska higijena i održavanje ulica) u iznosu od 80.000,00 KM, a odnosi se na održavanje gradskih ulica i parkova u skladu sa usvojenim Programom financiranja komunalnih djelatnosti za 2026. godinu.
4. Nabavka materijala i sitnog inventara, ekonomski kod 613400, planirana je u iznosu od 22.400,00 KM, što je jednako planu za 2025. godinu, a odnosi se na:
 - materijal za dekoraciju službenih prostorija u iznosu od 2.000,00 KM,
 - izdaci za ostali administrativni materijal u iznosu od 15.000,00 KM, a odnosi se na nabavku papira za kopiranje, tonera, obrazaca za matični ured, registratora za odlaganje dokumentacije i drugo,
 - hrana i prehrambeni materijal u iznosu od 400,00 KM, a odnosi se na mlijeko za ložace po osnovu specifičnih uvjeta rada,
 - materijal za čišćenje u iznosu od 5.000,00 KM, a odnosi se na održavanje higijene u zgradi Općine.

5. Izdaci za usluge prevoza i goriva, ekonomski kod 613500, planirani su u iznosu od 57.500,00 KM, što je smanjenje za 14,20% u odnosu na plan za 2025. godinu, a odnosi se na:
- dizel u iznosu od 20.000,00 KM,
 - registracija motornih vozila u iznosu od 7.500,00 KM,
 - izdaci za prevoz ljudi u iznosu od 30.000,00 KM.
6. Unajmljivanje imovine, opreme i nematerijalne imovine, ekonomski kod 613600, planirano je u iznosu od 10.000,00 KM, što je jednako planu za 2025. godinu. Iznos planiran za unajmljivanje imovine, opreme i nematerijalne imovine odnosi se na zakup prostora za smještaj JU „Opća biblioteka “Vareš u zgradi „Snaga“ d.d. Vareš i zakup poslovnog prostora u vlasništvu JP Vareš stan d.o.o..
7. Izdaci za tekuće održavanje, ekonomski kod 613700, planirani su u iznosu od 250.500,00 KM, što je smanjenje za 28,30% u odnosu na plan za 2025. godinu. Sredstva su planirana za ljetno i zimsko održavanje, što je vrlo teško predvidjeti te ostale usluge u održavanju zgrade i opreme.
- Ukupan iznos od 250.500,00 KM odnosi se na:
- materijal za opravku i održavanje zgrada u iznosu od 4.500,00 KM, a što je predviđeno za sitne prepravke u zgradi Općine i stanovima u vlasništvu Općine,
 - materijal za opravku i održavanje opreme u iznosu od 500,00 KM,
 - materijal za opravku i održavanje vozila u iznosu od 1.000,00 KM, što je predviđeno za nabavku dijelova za automobile i vatrogasna vozila,
 - materijal za opravku i održavanje cesta u iznosu od 5.000,00 KM, što je predviđeno za nasipni materijal za lokalne ceste,
 - usluge opravki i održavanja zgrada u iznosu od 10.000,00 KM, a odnosi se na usluge popravke i održavanja zgrade Općine,
 - usluge održavanja opreme u iznosu od 11.500,00 KM, a odnosi se na usluge održavanja softverskog sistema u zgradi Općine od strane konsultantske kuće „Itineris“ i ostalo održavanje opreme,
 - usluge opravki i održavanja vozila u iznosu od 8.000,00 KM,
 - usluge opravki i održavanja cesta i mostova u iznosu od 210.000,00 KM, predstavljaju rashode za zimsko i ljetno održavanje lokalnih puteva te rekonstrukciju istih.
8. Izdaci osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa, ekonomski kod 613800, planirani su u iznosu od 5.500,00 KM, što je jednako planu za 2025. godinu, a odnosi se na bankarske usluge.
9. Ugovorene i druge posebne usluge, ekonomski kod 613900, planirane su u iznosu od 427.400,00 KM, što je smanjenje za 35,90% u odnosu na plan za 2025. godinu, a odnose se na:
- usluge reprezentacije u iznosu od 10.000,00 KM,
 - ostale stručne usluge u iznosu od 45.000,00 KM, a što se odnosi na usluge komisije za tehnički pregled, prijem i procjenu vrijednosti nekretnina i kotizcije za seminare,
 - ostali izdaci za informisanje u iznosu od 35.000,00 KM, a što se odnosi na izdatke za službene novine, službeni list, objavljivanje u sredstvima javnog informiranja i zakupninu medijskog prostora na radiju „Bobovac“,
 - primarna opća zdravstvena zaštita u iznosu od 2.000,00 KM, a odnosi se na deratizaciju,
 - zatezne kamate u iznosu od 10.000,00 KM,
 - izdaci za rad komisija u iznosu od 9.000,00 KM, a odnosi se na izdatke za rad članova komisija koje su formirane od strane Općinskog vijeća,

- izdaci za naknade skupštinskim zastupnicima (općinskim vijećnicima) u iznosu od 86.300,00 KM,
- posebna naknada na dohodak za zaštitu od nesreća u iznosu od 6.400,00 KM,
- zaštita okoliša u iznosu od 30.000,00 KM,
- izrada urbanističkog plana u iznosu 30.000,00 KM,
- učešće u zajedničkim projektima u iznosu od 40.000,00 KM,
- financiranje rada skloništa za pse i higijenskog Servisa u iznosu od 72.700,00 KM,
- Obilježavanje značajnih datuma iznosu od 15.000,00 KM, sredstva su planirana za obilježavanje kulturnih manifestacija, državnih praznika, ljetnog festivala, sajмова i dr.,
- Učešće u sterilizaciji/kastraciji vlasničkih pasa i pasa lutalica na području općine u iznos od 6.000,00 KM,
- Obilježavanje godišnjice zločina nad stanovnicima Stupnog Dola u iznosu od 5.000,00 KM,
- Civilna zaštita u iznosu od 5.000,00 KM,
- Ostale usluge u iznosu od 20.000,00 KM.

IV.2.4. Tekući grantovi i drugi tekući rashodi

Tekući grantovi i drugi tekući rashodi, ekonomski kod 614000, planirani su u iznosu od 1.721.100,00 KM, što je povećanje za 8,20% u odnosu na plan za 2025. godinu. U nedostatku vlastitih sredstava, realizacija tekućih transfera ovisit će i od toga koliko će se obezbijediti sredstava sa viših nivoa vlasti kroz apliciranje na određene Javne pozive i konkurse.

Tekući grantovi i drugi tekući rashodi, ekonomski kod 614000, dijeli se na:

1. Tekući grantovi drugim razinama vlasti, ekonomski kod 614100, planirani su u iznosu od 654.100,00 KM, što je povećanje za 10,90 % u odnosu na plan za 2025. godinu, a odnose se na:
 - Grantovi mjesnim zajednicama u iznosu od 40.000,00 KM, tekuća davanja mjesnim zajednicama za rad savjeta mjesnih zajednica i ostale potrebe mjesnih zajednica,
 - Centar za kulturu i edukaciju Vareš u iznosu od 250.000,00 KM, a sredstva su planirana za bruto plaću i naknade na plaću za uposlene i za materijalne troškove JU Centra za kulturu i edukaciju Vareš i djelatnost upravljanja na lokalitetu Kraljevski grad Bobovac,
 - transfer za izbore u iznosu od 46.300,00 KM, sredstva su planirana za naknade i troškove općinske izborne komisije i održavanje općih izbora 2026. godine,
 - transfer za Centar za socijalni rad 317.800,00 KM, a sredstva su planirana za bruto plaće i naknade troškova zaposlenih u JU Centru za socijalni rad i materijalne troškove, stalne socijalne pomoći – socijalna zaštita za korisnike i jednokratna novčana pomoć za korisnike.
2. Grantovi pojedincima, ekonomski kod 614200, planirani su u iznosu od 376.000,00 KM, što je smanjenje za 6,50% u odnosu na plan za 2025. godinu, a odnosi se na:
 - ostale isplate pojedincima iz materij.-socijalne sigurnosti u iznosu od 210.000,00 KM (plan je da se iz Proračuna/Budžeta ZDK izdvoji 200.000,00 KM, a iz Proračuna/Budžeta Općine 10.000,00 KM),
 - beneficije za socijalnu zaštitu (subvencije porodiljama) planirane su u iznosu od 12.000,00 KM,
 - izdaci za raseljena lica planirani su u iznosu od 10.000,00 KM,

- isplate stipendija u iznosu od 80.000,00 KM (stipendije Ministarstva za boračka pitanja i Ministarstva obrazovanja, nauke, kulture i sporta ZDK),
 - učešće u sufinanciranju istaknutih sportista u iznosu od 2.000,00 KM,
 - sufinanciranje troškova učenika i studenata u iznosu od 10.000,00 KM,
 - sufinanciranje troškova prijevoza učenika u iznosu od 2.000,00 KM,
 - transfer za posebne namjene - elementarne nepogode u iznosu od 20.000,00 KM,
 - transfer za prevoz učenika u iznosu od 30.000,00 KM iz Proračuna/Budžeta Općine Vareš.
3. Grantovi neprofitnim organizacijama, ekonomski kod 614300, planirani su u iznosu od 556.500,00 KM, što je povećanje za 16,80% u odnosu na plan za 2025. godinu, a odnosi se na:
- sufinanciranje udruženja građana, udruženja proizašlih iz rata, sportskih udruženja i udruženja mladih u iznosu od 24.000,00 KM. Sufinanciranje udruženja, koja po definiciji obavljaju djelatnosti kojima se ostvaruju ciljevi utvrđeni njihovim Statutom, gdje se njihovi ukupni prihodi, koji mogu biti ostvareni od članarine, dobrovoljnih priloga i subvencija iz proračuna/budžeta, moraju utrošiti isključivo za obavljanje djelatnosti utvrđene Statutom udruženja. Navedeni iznos biti će realizovan u skladu sa Odlukom o izvršenju budžeta/proračuna Općine Vareš za 2026. godinu prateći Proračunski / budžetski kalendar 2026. fiskalne godine sa jasno definiranim pravilima i kriterijima za dobijanje sredstava, uvažavajući prava i dužnosti davaoca i primaoca grantova u procesu njihovog korištenja;
 - sufinanciranje JPU „Dječije obdanište“ Vareš planirano je u iznosu od 391.300,00 KM, obzirom da je Općina Vareš, na osnovu Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju Zeničko-dobojskog kantona i kriterijima za financiranje djelatnosti predškolskog odgoja i obrazovanja na području Zeničko-dobojskog kantona, dužna sufinancirati predškolske ustanove kojima je osnivač;
 - učešće u sufinanciranju Opće biblioteke Vareš planirano je u iznosu od 6.000,00 KM, gdje je predviđeno sufinanciranje materijalnih troškova, imajući u vidu neizvjesnost oko uplaćivanja materijalnih troškova od strane Resornog ministarstva u čijoj su nadležnosti kulturne institucije na području Kantona;
 - učešće u sufinanciranju Centra za djecu i odrasle s posebnim potrebama ZDK po potpisanom Ugovoru općina planiran je iznosu od 25.000,00 KM;
 - sredstva za potrebe rada Crvenog križa Općine Vareš planirana su u iznosu od 25.000,00 KM, kako bi se omogućili minimalni uvjeti za obavljanje aktivnosti;
 - učešće u financiranju udruga proisteklih iz rata planirano je u iznosu od 6.000,00 KM;
 - učešće u sufinanciranju vjerskih zajednica planirano je u iznosu od 9.000,00 KM;
 - transfer za Malu školu Vareš planiran je u iznosu od 5.000,00 KM;
 - učešće u subvencioniranju pučke kuhinje planirano je u iznosu od 5.000,00 KM;
 - učešće u sufinanciranju NK Vareš planirano je u iznosu od 40.000,00 KM;
 - transfer za mlade planiran u iznosu od 5.000,00 KM;
 - transfer za aktivnosti iz Strategija omladinske politike planiran u iznosu od 6.700,00 KM;
 - transfer za parlamentarne političke partije u iznosu od 5.500,00 KM;
 - ostali transferi neprofitnim organizacijama (članarine udruženjima) planirani u iznosu od 3.000,00 KM.
4. Subvencije javnim preduzećima, ekonomski kod 614400, planirani su u iznosu od 30.000,00 KM, što je jednako planu za 2025. godinu, a odnosi se na:
- subvenciju troškova Službe hitne pomoći u iznosu od 15.000,00 KM,

- subvenciju javnim preduzećima u iznosu od 15.000,00 KM, sufinansiranje JP „Veterinarska stanica“ d.o.o. Vareš po Odluci Općinskog vijeća i subvencioniranje JP „Vareš-stan“ d.o.o. Vareš.
- 5. Subvencije privatnim poduzećima i poduzetnicima, ekonomski kod 614500, planirani su u iznosu od 80.000,00 KM, što je jednako planu za 2025. godinu, a odnose se na:
 - subvencije za poticaj i razvoj poduzetništva, obrta i turizma u iznosu od 5.000,00 KM,
 - poticaj poljoprivrednoj proizvodnji u iznosu od 75.000,00 KM, a sama realizacija ove stavke biti će definirana kroz Program poticaja u poljoprivrednoj proizvodnji, koji usvaja Općinsko vijeće Vareš, a sve u skladu sa Strategijom razvoja poljoprivrede općine Vareš.
- 6. Drugi tekući rashodi, ekonomski kod 614800, planirani su u iznosu od 24.500,00 KM, što je povećanje za 88,50 % u odnosu na plan za 2025. godinu, a odnose se na:
 - naknade za povrat više ili pogrešno uplaćenih sredstava u iznosu od 5.000,00 KM, a sredstva su planirana za povrat poreza na dohodak prema fizičkim licima, a na temelju Zakona o porezu na dohodak i povrat više ili pogrešno uplaćenih poreznih i naknada iz prethodnog perioda,
 - izvršenje sudskih presuda i rješenja o izvršenju u iznosu od 15.500,00 KM, na temelju Zakona o izvršnom postupku,
 - troškovi sudskog postupka planirani su u iznosu od 4.000,00 KM.

IV.2.5. Kapitalni grantovi

1. Kapitalni grantovi, ekonomski kod 615000, planirani su u iznosu od 10.000,00 KM, što je jednako planu za 2025. godinu, a odnose se na:
 - Kapitalni transferi javnim poduzećima planirana sredstva u iznosu od 10.000,00 KM, a odnose se na sufinansiranje projekta JP „Veterinarska stanica“ Vareš za sanaciju krova.

IV.2.6. Izdaci za kamate i ostale naknade

Kamate na domaće pozajmljivanje, ekonomski kod 616300, planirane su u iznosu od 6.200,00 KM, što je smanjenje za 59,20% u odnosu na plan za 2025. godinu a predstavljaju kamate na kredite kojima je izmiren dug prema Poreznoj upravi FBiH i prema uposlenicima.

IV.2.7. Kapitalni izdaci

Kapitalni izdaci, ekonomski kod 820000, planirani su u iznosu od 1.781.150,00 KM, što je smanjenje za 19,30% u odnosu na plan za 2025. godinu a odnose se na:

- Namještaj u iznosu od 1.000,00 KM,
- Nabavku kompjuterske opreme u iznosu od 20.000,00 KM,
- Ulaganja u tuđa stalna sredstva – Rekonstrukcija stadiona u Vareš Majdanu u iznosu od 100.000,00 KM;
- Izradu studije izvodivosti, projektne pripreme i projektovanje u iznosu od 60.000,00 KM (odnosi se na izradu projektne dokumentacije za: lokalni put Pogar-Križ-Duboštica u iznosu od 15.000,00 KM, lokalni put ulica Zukići u iznosu 6.000,00 KM, Projekat „Očuvanja kamenog mosta“ u iznosu 7.000,00 KM, lokalni put Zubeta-Golo brdo u iznosu od 5.000,00 KM, lokalni put MZ Ravne u iznosu 2.000,00 KM, rekonstrukcija gradskog parka sa spomenikom ispred Osnovne škole

u iznosu 5.000,00 KM, sportski centar na Banezu ul. Stojkovići u iznosu od 10.000,00 KM, lokalni put Hadžina Čuprija – Zabrezje u iznosu od 2.000,00 KM, a ostatak od 8.000,00 KM za projektnu dokumentaciju za koju se ukaže potreba u toku godine),

- Rekonstrukcija na zemljištu, vanjska osvijetljena u iznosu 200.000,00 KM
- Rekonstrukcija cesta i mostova u iznosu od 970.810,00 KM,
- Rekonstrukcija zgrada u iznosu od 10.000,00 KM,
- Ostala rekonstrukcija – Arhitektonska i sezorna pristupačnost u iznosu od 1.000,00 KM,
- Ostala rekonstrukcija – Energetska obnova JPU Dječije obdanište Vareš u iznosu od 20.000,00 KM,
- Ostala rekonstrukcija – Izgradnja stočnog groblja u iznosu od 7.000,00 KM,
- Investiciono održavanje zgrada u iznosu od 10.000,00 KM,
- Otplata domaćim finansijskim institucijama u iznosu od 273.900,00 KM, a odnosi se na otplatu kredita kojima je izmiren dug prema Poreznoj upravi FBiH i prema uposlenicima,
- Izdaci za saniranje deficita proračuna/budžeta u iznosu od 170.440,00 KM.

IV.2.8. Budžetska rezerva

Budžetska rezerva, ekonomski kod 531100, koja se odnosi na zakonske rezerve, ekonomski kod 531121, planirana je u iznosu od 5.000,00 KM, a sukladno članku 26. Zakona o proračunima/budžetima u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine F BiH“, broj: 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16, 5/18, 11/19, 99/19, 25a/22 i 7/25).

Odluku o rasporedu sredstava tekuće proračunske/budžetske rezerve donosi Općinski načelnik u skladu sa Zakonom o proračunima/budžetima Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16, 5/18, 11/19, 99/19, 25a/22 i 7/25) i obavezan je kvartalno izvijestiti Općinsko vijeće o utrošcima.

**PREDLAGAČ
OPĆINSKI NAČELNIK**

Zdravko Marošević